

**Tervolan kunta
Arviointikertomus 2022**

Sisällys	17
1. Tarkastuslautakunnan toiminta	17
1.1 Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi	18
2. Tavoitteiden toteutumisen arviointi	18
2.1 Strategiset tavoitteet	18
3. Toiminnalliset tavoitteet	18
3.1 Painopistealueiden tavoitteiden toteutuminen	18
3.2 Tekninen lautakunta	19
3.3 Sivistyslautakunta	20
4. Talouden strategiset tavoitteet	20
4.1 Tuloskehitys ja investoinnit	21
5. Henkilöstö	22
6. Talouden tasapainottamistoimenpiteiden arviointi	22
7. Sidonnaisuusilmoitukset- ja rekisteri	22
8. Yhteenveto	22
9. Allekirjoitukset	23

Alkusanat

Tarkastuslautakunta esittää tässä arviointikertomuksessa arvionsa siitä, ovatko Tervolan kunnanvaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta esittää arvionsa myös tuloksellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta toiminnan järjestämisessä.

Arvioinnissa lähtökohdaksi on otettu Tervolan kunnanvaltuuston 9.12.2021 hyväksymä talousarvio. Talousarviossa valtuusto hyväksyi kunnan sekä eräiden keskeisten konserniyhteisöjen tavoitteet vuodelle 2022.

Arviointi perustuu ensisijaisesti tietoihin, jotka esitetään Tervolan kunnanhallituksen 27.3.2023 allekirjoittamassa tilinpäätöksessä. Tarkastuslautakunta on hankkinut seurantatietoa toimielinseurannalla sekä vastuuhenkilöiden kuulemisilla.

1. Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalain 121 §:ssä. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Tervolan kunnanvaltuusto on valinnut tarkastuslautakuntaan vuosiksi 2021–2024 seuraavat henkilöt:

Jäsen

Matti Vaajoensuu, puheenjohtaja
Juha Volotinen, varapuheenjohtaja
Arja Heikkinen
Paula Karjalainen
Maija-Liisa Ekorre

Henk.koht. varajäsen

Juhani Lampela
Martti Lehtinen
Hanna Pesonen (Teija Mäkipeura)
Toini Juntunen
Hiikka Ollikkala

Lautakunnan sihteerinä on toiminut Anne Räisänen JHT, KHT Ernst & Young Oy: sta 27.5.2022 saakka. Yritys on 26.10.2022 saapuneella sähköpostilla ilmoittanut eroavansa Tervolan kunnan tilintarkastajan toimesta.

Kunnanvaltuusto valitsi 8.12.2022 pidetyssä kokouksessa § 104 tilintarkastusyhteisöksi vuosille 2022–2023 KPMG Oy:n, päävastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Juha Väärälä. 14.11.2022 alkaen tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut Juha Väärälä JHT, KHT KPMG Oy Ab:stä.

Tarkastuslautakunta on syksyllä 2022 laatinut arviointisuunnitelman toimikaudekseen. Arviointisuunnitelman mukaisina painopistealueina vuodelle 2022 on ollut Tervolan kunnan tytäryhtiöistä Tervolan Energia ja Vesi Oy, sivistyslautakunnan alaisista toiminnoista painopistealueena on ollut kulttuuri ja vapaa-aika sekä teknisen lautakunnan alaiset investoinnit ovat olleet myös yhtenä painopisteinä.

Arvioinnin suorittamiseksi lautakunta on kokoontunut vuonna yhteensä 6 kertaa, kuullut toiminnasta vastaavia viranhaltijoita ja tutustunut arvioitavia toimintoja koskeviin vertailutietoihin. Lisäksi kunnanjohtaja Mika Simoska ja hallintojohtaja Sari Tervaniemi on esitellyt tarkastuslautakunnalle tilinpäätöksen vuodelta 2022 sekä talousarvion vuodelle 2022. Toimitusjohtaja Jarno Lumimäki on esitellyt Tervolan Vuokratalot Oy:n ja Tervolan Energia ja Vesi Oy:n toimintaa.

Tervolan kunnanhallitus on hyväksynyt tilinpäätöksen 27.3.2023 ja tilinpäätös osoittaa 2,5 miljoonaa euroa ylijäämää.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kunnan taloudesta ja hallinnosta. Asetetut taloudelliset tavoitteet on pääosin saavutettu, mutta hallinnollisissa tavoitteissa on ollut haasteita.

1.1 Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Vuotta 2021 koskeva arviointikertomus on tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti merkitty tiedoksi kunnanvaltuustossa 16.6.2022. Kunnanhallitus on pyytänyt valtuuston edellyttämät selvitykset arviointikertomuksen johdosta ja saattanut ne valtuuston käsiteltäväksi 12.9.2022. Selvitykset on merkitty tiedoksi valtuustossa 22.9.2022.

2. Tavoitteiden toteutumisen arviointi

2.1 Strategiset tavoitteet

Tervolan kunnanvaltuusto oli kokouksessaan 8.11.2018 hyväksynyt Tervolan kunnan Myönteisiä Mahdollisuuksia - Tervolan kuntastrategia 2019–2025.

Tervolan kunnan toiminnan kehittämistavoitteissa vuoden 2022 toimintastrategiana on:

- panostaa kuntalaisten ja henkilöstön hyvinvointiin kehittämällä Tervolan palveluja ja kumppanuuksia
- panostaa kestäväan kehitykseen kunnan hankinnoissa ja investoinneissa muun muassa edistämällä uusiutuvan energian käyttöä
- lisätä Tervolan houkuttelevuutta ja vetovoimaisuutta
- toimia niin, että Tervolan elinkeinorakenne monipuolistuu ja yritysten ja työpaikkojen nettomäärä kasvaa
- kehittää ja monipuolistaa viestintää.

Kokonaiskehitystä kuvaa työllisyyden ja väestön muutokset. Työllisyys on kehittynyt seuraavan taulukon mukaisesti (lähde: TEM tilastotiedotteet):

Työttömien osuus työvoimasta	2019	2020	2021	2022	Muutos
Tervola	12,1	12,7	11,4	10	-1,4
Lappi	11	14,7	12,6	10,5	-2,1
Koko maa	9,2	13	11,4	9,5	-1,9

Työttömien osuus työvoimasta hieman väheni. Työttömyysasteen tavoite täyttyi toteuman ollessa 10 %, mutta työttömyyden hoitoon tulee edelleen kiinnittää huomiota. Väestö vähentyi edellisvuosien mukaisesti ja vähennys oli 20 asukasta. Kunnan tavoite väestömäärän kasvamiseksi ei toteutunut.

Tarkastuslautakunta arvioi, että kunnan toiminnan kehittämistavoitteisiin tulee voimakkaasti panostaa, jotta kunnan asukasmäärän kehitys kääntyisi positiiviseksi.

Tarkastuslautakunta arvioi, että työttömien osuus työvoimasta on vähentynyt vuoden 2022 aikana.

3. Toiminnalliset tavoitteet

3.1 Painopistealueiden tavoitteiden toteutuminen

Konserniyhteisöistä

Tervolan Energia ja Vesi Oy

Vuoden 2022 alusta alkaen Tervolan Vesi Oy sulautui osaksi Tenergia Oy:tä. Yhdistymisen jälkeinen yhtiö on nimeltään Tervolan Energia ja Vesi Oy. Vuosi 2022 oli täten ensimmäinen kokonainen toimintavuosi yhtenä yhtiönä.

Tervolan Energia ja Vesi Oy harjoittaa Tervolan kunnan alueella sähkönsiirto- ja vesiliiketoimintaa. Yhtiön hallitus kokoontui toimintavuonna kymmenen kertaa, ja yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Jarno Lumimäki. Vakinaisen henkilöstön määrä oli vuoden lopussa yhdeksän henkilöä ja henkilöstöä tullaan lisäämään vuoden 2023 aikana yhdellä henkilöllä.

Vuonna 2022 sähköä toimitettiin asiakkaille 43 262 (45 834) megawattituntia, muutos edelliseen vuoteen verrattuna - 5,6 (9,4) prosenttia. Uusia sähköliittymiä rakennettiin 5 (7) kappaletta ja vanhoja liittymiä purettiin 10 kappaletta. Sähköverkkopalveluasiakkaita oli vuoden lopussa 2 638 (2 642) kappaletta ja sähköntuotantokäyttöpaikkoja 52 (36).

Toimintavuonna 2022 vettä toimitettiin 139 058 m³ ja jätevettä käsiteltiin 50 909 m³. Toimitettu vesimäärä laski edellisestä vuodesta -4,7 %. Vesivarojen sallimissa puitteissa vettä on toimitettu myös Meri-Lapin Vesi Oy:lle. Sakokai-volietettä vastaanotettiin ja käsiteltiin vuonna 2022 yhteensä 1 416 m³.

Kunnanvaltuusto myönsi 8.12.2022 Tervolan Energia ja Vesi Oy:lle 200 tuhannen euron avustuksen uuden 110 kV sähkölinjan suunnitteluun Taivalkoskelta kirkonkylälle. Lisäksi kunnanvaltuuston myönsi 8.12.2022 7,1 milj. euron lainan edellä mainitun sähkölinjan rakentamiseen vuosien 2023–2025 aikana. Lainan takaisinmaksu alkaa vuonna 2026. Yhtiön liikevaihto vuonna 2022 oli 2,1 miljoonaa euroa. Liikevaihdosta sähkön verkkopalvelutoiminnan osuus on 1,6 miljoonaa euroa ja vesiliiketoiminnan osuus 588 tuhatta euroa. **Tilikauden tappioksi muodostui -1 503 euroa.**

Tarkastuslautakunnan huomiot:

Tarkastuslautakunta on huomionnut, että annetun lainan määrä on erittäin suuri ja tarkastuslautakunta on pohtinut lainansaajan takaisinmaksukykyä. Nykyinen kohonnut korkotaso nostaa vuosittaisia lainanhoitokuluja. Uudella verkolla pystytään vastaamaan sekä yritysten että yksityisten kuluttajien tarpeisiin mm. toimintavarmuutta lisäämällä sekä mahdollistamalla suuremmat teollisuuden investoinnit Tervolan kunnan alueella. Yhtiön henkilöstöressurssipula sekä toimitusjohtajan vaihtuminen alkuvuodesta 2023 asettaa suuria haasteita yhtiön toiminnalle.

Tarkastuslautakunta kysyy miten näihin riskeihin on varauduttu yhtiössä että omistajan roolissa? Miten yhtiö selviytyy sekä taloudellisista että toiminnallisista haasteista, kun on ollut nähtävillä, että yhtiö on käymistilassa?

Yhtiön tiedottaminen on vähäistä ja vaillinaista, koska kunnan asukkaille on jäänyt epäselväksi mahdolliset helpotukset sähkölaskuissa.

3.2 Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan alaisista palveluista tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueena oli *investoinnit*.

Tekninen toimi huolehtii kunnan rakennetun ympäristön toimivuudesta, ympäristön tarkoituksenmukaisesta käytöstä, edistää rakentamista, toimivan yhdyskuntarakenteen kehittämistä, terveellisen ja turvallisen asuin- ja elinympäristön muodostumista sekä huolehtii kunnan keskitetystä ruokahuollosta ja siivouspalveluista.

Tekninen lautakunta kokousti vuonna 2022 8 kertaa ja saavutti asetetut taloudelliset tavoitteet pääosin.

Toimintakate ylitti 52 tuhannella talousarvion toteuman ollessa 101,7 %. Lautakunnan toimintatuotot toteutuvat 101,1 %:sti toteuman ollessa 1,3 miljoonaa euroa. Toimintamenot toteutuivat 101,2 %:sti toteuman ollessa 4,4 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen osalta tulosalueiden toteumat olivat talousarvion mukaiset, lukuun ottamatta kaavoitus- ja ympäristö – tulosaluetta. Toimintakulujen osalta suurimpia alituksia oli tekninen johto- ja kaavoitus-tulosalueilla. Rakennusvalvonnan maksutuotot olivat 44 tuhatta euroa eli yli kaksinkertaiset talousarvion verrattuna.

Lisäksi toimintakulujen alituksia oli teknisen johdon sekä kaavoitus- ja ympäristön tulosalueilla. Teknisen johdon osalta alitus johtui henkilökustannuksista ja kaavoitus- ja ympäristön osalta se, kun asemakaavoitukseen liittyviä hankintoja ei tehty. Suurimmat toimintakulujen ylitykset olivat palveluiden ostoissa sekä aineiden ja tarvikkeiden hankinnoissa.

Teiden ja yleisten alueiden (mm. ladut, kentät) kunnossapitokustannukset ylittyivät n. 96 tuhannella eurolla, kiinteistöjen lämmitys- ja sähkökustannukset n. 93 tuhannella eurolla ja ruokahuollon elintarvikekustannukset n. 35 tuhannella eurolla. Lainsäädännön muutosten myötä kunnat eivät voi avustaa järjestäytymättömiä yksityisteitä ja tämän vuoksi kunta kannusti yksityisteitä järjestäytymään erillisen hankkeen avulla. Hankkeeseen liittyen järjestettiin infotilaisuuksia, kaksi koulutustilaisuutta ja erillisiä neuvontatilaisuuksia, osallistujia oli 50.

Käyttötalouden määrärahoilla kunnostettiin Varejoen koulun asuntoja, Kotikulleron ja Pihakulleron vesikaton aluskatteita, kattoturvatuotteita ja jiiripellyksiä sekä Jokikulleron huuhtelu- ja siivoustilassa tehtiin putkitöitä. Lisäksi Lapinniemen valaistun ladun valaisimia uusittiin osittain.

Teknisen toimen kalustoon varatuilla investointimäärärahoilla on hankittu kaksi siirrettävää nopeusnäyttötäulua, tukipalvelukeskuksen toimistokalusteita ja kiinteistöhuollon pakettiauto. Keittiöiden kaluston uusimiseen varattua määrärahaa on käytetty koulukeskuksen tarjoilulinjasto- ja keskuskeittiöön lämpöhaude-hankintoihin.

Rakennusten osalta investointien netto oli 2,4 miljoonaa euroa talousarviota vähemmän. Kiinteät rakenteet ja laitteet investointien netto oli 291 tuhatta euroa vähemmän kuin talousarviossa. Koneiden ja kaluston osalta investointien netto ylitti noin 12 tuhannella eurolla talousarvion.

3.3 Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille myönteisiä mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen ja osallistumiseen ylläpitämällä ja kehittämällä varhaiskasvatus-, koulutus- kirjasto- ja vapaa-aikapalveluita.

Sivistyslautakunnan alaisista palveluista oli painopistealueena kulttuuri- ja vapaa-aika.

Kulttuuri- ja vapaa-aika

Tarkastuslautakunta ei päässyt kuulemaan sivistystoimenjohtajaa Tarja Leinosta osana arviointia.

Louen lähikirjasto lakkautettiin 1.7.2022 alkaen, ja tilalle suunniteltiin uusi toimintamalli tasa-arvoisten kirjastopalvelujen tarjoamiseksi kaikille tervolalaisille lapsille ja kouluille. Lukulaatikko-toiminta aloitettiin syksyllä kolmella yläkoululla ja toiminta tarkoittaa sitä, että kyläkouluille toimitetaan kirjastoaineistoa opettajien toiveiden mukaisesti säännöllisin väliajoin. Käyntien yhteyteen yhdistetään kirjojen esittelyä ja/tai vinkkausta. Omatoimikirjaston toiminta jatkui vilkkaana ja viikoittaisia kirjautumisia oli keskimäärin 40. Lisäksi kirjasto löysi tapahtumatuotantoon uusia yhteistyökumppanuuksia ja täten myös tapahtumien osallistujien määrä moninkertaistui.

Kirjastossa kirjoja lainattiin 48 029, joka on 29 enemmän kuin on arvioitu, asiakaskäyntejä oli 19 976, joka on huimat 3 976 enemmän kuin on arvioitu ja verkkopalvelukäyntejä oli 12 552 arvion ollessa 1 552 vähemmän.

Kirjaston osalta toimintakate ylittyi 9 tuhannella eurolla toteuman ollessa 104,1 %. Toimintatuotot ylittivät talousarvion 10 tuhannella eurolla toteuman ollessa huimat 444,5 %. Toimintakulut puolestaan ylittivät talousarvion 19 tuhannella eurolla toteuman ollessa 108,7 %.

Vapaa-aika toimessa koronarajoitusten löysäytyä päästiin viimein järjestämään erilaisia tapahtumia, osallistujia oli kuitenkin aiempaa vähemmän. Nuorisotilatoiminta oli aktiivista ja monipuolista sekä se tavoitti hyvin lapsia ja nuoria, myös maahanmuuttajalapsia. Nuoriso-ohjaaja toteutti koulunuorisotyötä kouluilla ja nuorisotyössä otettiin käyttöön NuoDo dokumentaatiojärjestelmä, joka tuottaa tietoa paikallisesta nuorisotyöstä. Nuorisovaltuusto päätti nuorisotyön saaman perintörahan käyttökohteista.

Nuorisotilakäyntejä oli yhteensä 1 327, joka on 827 enemmän kuin on arvioitu, tapahtumia oli 54, joka on puolestaan 14 enemmän kuin arvioitu ja avustusten saajia oli 17 arvion ollessa 12.

Vapaa-aika toimen toimintakate alitti talousarvion 139 tuhannella eurolla toteuman ollessa 86,7 %. Toimintatuottoja kertyi 3 tuhatta euroa vähemmän kuin oli arvioitu. Toimintakulut olivat 27 tuhatta euroa vähemmän kuin oli arvioitu.

4. Talouden strategiset tavoitteet

Taloutta koskeva strateginen linjaus oli tasapaljoinen talous.

Tulos- ja rahoituslaskelman tunnusluvut ovat kehittyneet alla olevan taulukon mukaisesti:

Emokunta:	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Vuosikate € / asukas	980	1233	606	123	477	647	1101
Vuosikate / poistot, %	598	188,2	154	27,8	121,7	150,3	249,1
Investointien tulorahoitus, %	157,2	422,6	182,3	32,9	109,2	307,3	682,8
Kassan riittävyys, pv	135,2	136,5	107,5	98,8	107,1	98,6	85,6

Taseen tunnusluvut kehittyivät seuraavan taulukon mukaisesti:

Emokunta:	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste, %	80,2	78,8	77,2	75,4	76,6	76,3	76,4
Suhteellinen velkaantuneisuus %	25	24,9	27,5	31,6	27,5	26,6	24,4
Kertynyt yli/alijäämä per asukas	6727	5808	5069	4661	4469	4326	4154
Lainakanta per asukas	986	990	986	979	801	846	900

Kuntakonserni:	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste, %	62,5	64,2	60,3	59,6	61	60,6	58,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	31,4	34,1	38,1	39,2	36,8	36,8	37,2
Kertynyt yli/alijäämä per asukas	7435	6672	5795	5407	5723	5675	5100
Lainakanta per asukas	1929	2206	2326	2268	2136	2193	3033

Tarkastuslautakunta arvioi, että Tervolan kunnan talous osoittaa positiivista kehitystä. Kunnan omavaraisuus on kasvanut edellisistä vuosista. Lainakanta on pysynyt talousarvioarveissa.

Tarkastuslautakunta arvioi, että kunnan taloudellinen asema on vakavarainen ja maksukyky on hyvä. *Konsernin tilanne on kuitenkin paljon hankalampi, joka pitää huomioida kokonaisuutta arvioitaessa.*

Tarkastuslautakunta arvioi, että Tervolan kunnan taloustilanne antaa mahdollisuuksia palveluiden kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

4.1 Tulokset ja investoinnit

Toimintakate -23,5 miljoonaa euroa kasvoi 2,6 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Verotulot ja valtionosuudet 24,4 miljoonaa euroa kasvoivat 0,7 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Vuosikate 2,8 miljoonaa euroa pieneni 0,7 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Tilikauden tulos toteutui 2,3 miljoonan euron määräisenä ja varausten sekä poisterojen muutosten jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,5 miljoonaa euroa mikä oli 3,1 miljoonaa euroa suurempi kuin talousarviossa oli ennakoitu. *Tarkastuslautakunta painottaa, että ylijäämän syntymiseen vaikutti useat kertaluontoiset tapahtumat, joista merkittävien on osakkuussähköstä saadut tulot.*

Investointeja tehtiin kaikkiaan 1,7 miljoonalla eurolla, kun edelliskaudella investointien määrä oli 0,8 miljoonaa euroa. *Tarkastuslautakunta toteaa, että investointikustannusten toteutuma jäi 1,6 miljoonaa euroa talousarviosta. Suunnitellut investoinnit tulisi pyrkiä toteuttamaan ajallaan.*

Vuonna 2022 emokunnassa lainakanta €/asukas toteutui 986 euron määräisenä ja kuntakonsernissa vastaavasti 1 929 euron määräisenä.

Tervolan kunta
Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvion mukainen tilikauden ylijäämä ylittyi 1,9 miljoonalla, josta osan olisi voinut onnakoita talousarviota laadittaessa.

5. Henkilöstö

Tervolan kunnan vuoden 2022 strategisissa tavoitteissa oli painopistealueina mm. osaava ja ammattitaitoinen, oppiva sekä hyvinvoiva ja työkykyinen henkilöstö.

Henkilöstön määrä kasvoi 1 henkilöllä päättyneellä tilikautena ollen 289 henkilöä vuoden 2022 lopussa, joista vakinaisessa palvelussuhteessa oli 208 henkilöä eli 72 %. Kokonaishenkilöstön määrä ilman Suomen Terveystalolle siirtyneitä oli 279 henkilöä.

Tilikauden henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 12,75 miljoonaa euroa (11,73 miljoonaa euroa vuonna 2021).

Henkilöstön sairauslomapäivien määrä nousi 1 039 päivällä henkilöä kohden vuoteen 2021 verrattuna; henkilöä kohden laskettuna sairauslomapäiviä oli keskimäärin 20,6 päivää.

Tarkastuslautakunta arvioi, että sairauspoissaolojen syihin tulee kiinnittää erityistä huomiota esim. ns. varhaisen puuttumisen mallilla. Kunnan henkilöstön työpahoinvointi on vaikuttanut sairauspoissaolojen määrään. Koronapandemia on voinut vähäisessä määrin edelleen vaikuttaa sairauslomiin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että viihtyvyyden sekä asuntojen kunnan ja saatavuuden parantaminen voi lisätä henkilöstön muuttohalukkuutta paikkakunnalle.

6. Talouden tasapainottamistoimenpiteiden arviointi

Mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Tervolan kunnan taseessa oleva ylijäämä 31.12.2022 on 19,2 M€ (2021: 16,7 M€). Asukasta kohti laskettuna ylijäämä on 6 727 euroa. *Tasapainotuksen toteutumisen arviointiin ei ole tarvetta.*

7. Sidonnaisuusilmoitukset- ja rekisteri

Sovellettava lainsäädäntö

Kuntalaki säätelee luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden ilmoitusvelvollisuutta sidonnaisuuksista. Sääntelyn tarkoituksena on kunnan päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen. Sidonnaisuuksien ilmoittamisella ja rekisterin julkistamisella pyritään turvaamaan luottamus hallinnon riippumattomuuteen ja puolueettomuuteen. Tämä uudistus ei kuitenkaan vaikuta henkilön velvollisuuteen ilmoittaa esteellisyydestä asioiden käsittelyssä. Sidos ei välttämättä estä osallistumasta päätöksentekoon.

Ilmoitusvelvollisia luottamushenkilöitä ovat kunnanhallituksen jäsenet, valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä maan käyttö- ja rakennuslain tarkoittamia tehtäviä hoitavien toimielinten jäsenet. Velvollisuus koskee myös varajäseniä. Velvollisuutta ei sovelleta luottamushenkilöiden läheisiin. Viranhaltijoista ilmoitusvelvollisuuden piirissä ovat kunnanjohtaja sekä kunnanhallituksen ja lautakuntien esittelijät. Viranhaltijoiden on lisäksi ilmoitettava sivutoimistaan.

Tarkastuslautakunta on kokouksissaan käsitellyt kaikki saapuneet ilmoitukset ja tarvittaessa niihin on pyydetty korjauksia ja täydennyksiä. Voimassa olevat sidonnaisuusilmoitukset on päivitetty. Ilmoitukset on lisätty kunnan nettisivuilla olevaan linkkiin "sidonnaisuusilmoitukset".

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaikki henkilöt, jotka ovat velvollisia antamaan sidonnaisuusilmoituksensa, eivät ole toimittaneet sidonnaisuustietojaan useammasta huomautuksesta huolimatta. Tämä on kuntalain vastaista.

8. Yhteenveto

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kunnan taloustilanne näyttää erinomaiselta, mutta huolta herättää henkilöstöresurssit, henkilöstön työssäjaksaminen sekä kunnan tytäryhtiöiden taloudelliset haasteet. Nämä

Tervolan kunta
Tarkastuslautakunta

asiat heijastuvat palveluiden saatavuuteen ja toimivuuteen sekä investointien toteutumiseen. Tarkastuslautakunta toivoo, että kunnan tiedottaminen oli ajantasaisempaa, selkeämpää ja että se tavoittaisi kuntalaiset kauttaaltaan.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan Tervolan kunnan toimintakertomus ja tilinpäätös antavat oikean ja riittävän kuvan Tervolan kunnan taloudellisesta asemasta ja toiminnasta.

9. Allekirjoitukset

Tervolassa 30. päivänä toukokuuta 2023

Matti Vaajoensuu
puheenjohtaja

Juha Volotinen
jäsen

Arja Heikkinen
jäsen

Paula Karjalainen
jäsen

Maija-Liisa Ekorre
jäsen

